

A MAGYAR KÖZLÖNY MELLÉKLETE
2020. június 15., hétfő

Tartalomjegyzék

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelethez 958

Végző előterjesztői indokolás az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 274/2020. (VI. 12.) Korm. rendelethez 959

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás a minimális építőipari rezsioradix 2020. évi mértékéről szóló 17/2020. (VI. 12.) ITM rendelethez 960

Végző előterjesztői indokolás a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet módosításáról szóló 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelethez 961

III. Kormányrendeletekhez tartozó indokolások

Végző előterjesztői indokolás

az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 270/2020. (VI. 12.) Korm. rendelethez

A kormányrendelet tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A fogyasztóvédelmi hatósághoz és a békéltető testületekhez érkező fogyasztói bejelentések, valamint tájékoztatást kérő levelek jelentős része a szavatosság, illetve a jótállás témakörét érinti, ezért indokolt volt a kötelező jótállásra vonatkozó kormányrendeleti szintű szabályozás megvizsgálása.

Az elmúlt három évben a fogyasztóvédelmi hatósághoz érkezett megkeresések átlagosan közel 40%-a a jótállás-szavatossági körbe esett. Figyelemmel arra, hogy éves szinten 30–33 ezer panasz érkezik a fogyasztóvédelmi hatósághoz, a jótállással-szavatossággal érintett ügyek évente körülbelül 10–15 ezer megkeresést tesznek ki.

A fogyasztóvédelmi hatóság ezen felül az Innovációs és Technológiai Minisztérium által meghatározott éves vizsgálati tervben évről évre célzottan ellenőrzi a szavatosság és jótállás szabályainak betartását az üzletekben. Az utóbbi három évben átlagosan az üzletek 40%-a volt jogsértő a jótállás-szavatosság szabályainak szempontjából.

Átlagosan 1200 kereskedelmi üzletet, valamint a kereskedők által működtetett ügyfélszolgálatot vizsgál évente a fogyasztóvédelmi hatóság próbavásárlásokkal, hogy feltárja a kereskedelemben a jótállási ügyek kezelésének gyakorlatát, és jogkövető magatartásra ösztönözze a vállalkozásokat. A rendszeres hatósági jelenlét nemcsak a fogyasztókat védi, hanem a tisztességes vállalkozásokat is.

A szavatosság, jótállás témakörén belül az ügyek 20%-a a 15 napos kijavítási/kicserélési kötelezettséggel volt kapcsolatos. 2019-ben 1043 üzletből 394 üzlet, a vizsgált üzletek 38%-a minősült jogsértőnek, amikor a kereskedő egyáltalán nem, vagy csak késve tett eleget a jogszabályi kötelezettségének. Előfordult olyan – a fogyasztóvédelmi hatóság gyakorlata tekintetében szélsőségesnek mondható – eset, hogy a javításra átadott meghibásodott terméket 75 napig kellett nélkülöznie a fogyasztónak.

A békéltető testületek 2019. évi statisztikai adatai alapján a 10 495 ügyből 3950 ügy, tehát az esetek 38%-a kapcsolódott a kötelező jótállás tárgyköréhez, és a korábbi évek adatai sem mutatnak nagy eltérést e tekintetben.

Egy 1000 fős reprezentatív mintán készített fogyasztóvédelmi felmérés alapján a szavatosság, jótállás tekintetében a fogyasztók tájékozottságának objektív mérésénél megállapítást nyert, hogy a válaszadók mindössze 29%-a volt tisztában a két fogalom jelentésével.

A megkérdezettek közül a legtöbben a szavatossági és jótállási ügyintézészt jelölték meg a lehetséges válaszok közül, mint fejlesztésre szoruló fogyasztóvédelmi területet. A megkérdezettek több mint fele (53%-a) gondolta úgy, hogy ennek fejlesztése hatékonyabban védené a fogyasztók jogait.

Csomagolásra vonatkozó előírás azért került rögzítésre, mert a gyakorlatban számos vállalkozás jogsértő módon lényegében többletfeltételként megköveteli a fogyasztóktól a jótállási igény érvényesítéséhez a termék eredeti csomagolásának megőrzését. Egy-egy fogyasztási cikk csomagolása polgári jogi értelemben nem minősülhet sem a dolog alkotórészének, sem a tartozékának. A szabályok egyértelművé tétele érdekében kimondásra kerül a normaszövegben is, hogy ez a gyakorlat nem megengedett. Egyes termékkörök esetében pl. hűtőszekrény, mosógép fóliás csomagolása miatt a gyakorlatban nincs is lehetősége a fogyasztóknak a csomagolás megőrzésére, azonban kisebb termékek (pl. porszívó, kenyérpírító stb.) értékesítése során többször találkozott a fogyasztóvédelmi

ellenőrzések során a hatóság a többletfeltételről való tájékoztatással. A módosítás egyértelműen kimondja, hogy a jótállási igény érvényesítésének nem feltétele a termék csomagolásának megőrzése.

A fenti előzményekre figyelemmel indokolt a kötelező jótállásra vonatkozó előírások felülvizsgálata. A módosítás célja erre a fontos jogintézményre vonatkozó előírások egyértelművé tétele a fogyasztók és a tisztességes, jogkövető vállalkozások érdekében.

A jogszabály-módosítással elérni kívánt cél a fogyasztói jogok megerősítése, a mindennapi életben a fogyasztók helyzetének a javítása, kiszolgáltatottságának mérséklése, valamint a kötelező jótállás terén kialakult gyakorlatok egységesítése.

Végső előterjesztői indokolás

az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló 274/2020. (VI. 12.) Korm. rendelethez

A jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. §-a, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján kerül közzétételre.

A módosítás célja az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról, valamint egyes nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításról szóló kormányrendeletek módosításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendelet kiegészítése a Gödöllő belterületén megvalósuló beruházással. A tervezett beruházási értéke mintegy 26 millió euró, és a beruházás 55 új munkahely megteremtését biztosítja.

Tekintettel arra, hogy a gyors és egyszerűbb ügyintézés jelentős mértékben megkönnyítené azon hatósági eljárások menetét, amelyek lehetővé teszik a beruházás időben történő megvalósítását, a beruházó a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 1. § (1) bekezdés e) pontjára figyelemmel kérte a beruházás nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítását. A beruházás keretében megvalósuló üzem építésének szoros ütemterve szükségessé teszi, hogy a munkálatok már 2020 júniusában megindulhassanak. Ez indokolja az ügyintézés gyorsításának szükségességét.

V. A Kormány tagjainak rendeleteihez tartozó indokolások

Végső előterjesztői indokolás

a minimális építőipari rezsiorádij 2020. évi mértékéről szóló 17/2020. (VI. 12.) ITM rendelethez

Az indokolás a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján az Indokolások Tárában közzétételre kerül.

Az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvény 62. § (2a) bekezdés 2. pontja felhatalmazza az építésgazdaságért felelős minisztert, hogy a tárgyévre vonatkozó minimális építőipari rezsiorádij mértékét rendelettel állapítsa meg az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján vagy az ajánlás hiányában az előző évi minimális építőipari rezsiorádijnak a Központi Statisztikai Hivatal által közzétett inflációs rátával növelt mértékével.

Az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Épkiv.) meghatározása alapján az építőipari rezsiorádij: a vállalkozó kivitelező vagy az alvállalkozó kivitelező szakági építési-szerelési termelő tevékenységének elvégzéséhez szükséges, egy aktív munkaóra-ra vetített – a kivitelező tényköltiségei alapján számított vagy tervezett – összes költsége.

Az építőipari rezsiorádij nem tartalmazza a beépítésre kerülő betervezett és az üzemszerű használathoz szükséges beépítésre kerülő építési anyagok, szerkezetek és berendezések közvetlen költségeit, a közvetlen anyagok fuvarozási és rakodási költségeit, a közvetlen gépköltségeket, a kivitelezési dokumentáció tervezési díját, a hatósági eljárások díját, a szükségessé váló minőség-ellenőrzések díját, az üzempróba, beüzemelés szolgáltatási díját.

Az építőipari rezsiorádij számítási alapját az Építőipari Ágazati Kollektív Szerződésben évente meghatározott Ágazati Bértarifa Megállapodásban szereplő minimális szakmunkás alapbér alapján kiszámított, szakmai ajánlásban rögzített óraber és a jogszabályokban meghatározott közterhek képezik. Az építőipari rezsiorádij tartalmazza a személyi jellegű költségeket, az ellátási költségeket, a fizikai dolgozók rezszi jellegű költségeit, az irányítási és az ügyviteli költségeket.

A rezsiorádijat – saját felmerülő költségeit figyelembe véve – a szakmunkás óradíjat és annak járulékait alapul véve kalkulálja minden vállalkozó, amely díj az Építőipari Ágazati Kollektív szerződésben évente meghatározott Ágazati Bértarifa Megállapodásban szereplő minimális szakmunkás alapbér alapján kerül kiszámításra.

Az Épkiv. 3. § (6) bekezdése kimondja, hogy aránytalanul alacsony árajánlatnak minősül, ha a vállalkozó kivitelező által alkalmazott rezsiorádij alacsonyabb az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság ajánlása alapján az építésügyért felelős miniszter rendeletében megállapított minimális építőipari rezsiorádij mértékénél.

Továbbá kérdéses lehet az is, hogy a megrendelő vagy a megrendelő vállalkozó kivitelező hogyan lesz képes fedezni saját költségeit, amennyiben a kikötött vállalkozási díj mértéke nem éri el a minimális rezsiorádij mértékét.

Mindezek tükrében szükséges a minimális építőipari rezsiorádij mértékének miniszteri rendeletben történő kihirdetése.

A rezsiorádij egyes tételeire vonatkozó értékeket az Építőipari Ágazati Párbeszéd Bizottság javaslata alapján kerültek meghatározásra.

Az építőipar elmúlt időszakát a megnövekedett megrendelésállomány mellett a kormányzati intézkedések hatására az egyre magasabb munkavállalói bérek, bérpótlékok jellemzik. Az iparágat érintő, nagyszámú megrendelések következményeként a kivitelező cégek mobilitása növekedett: számos esetben előfordul, hogy egy adott társaság a szokásos működési területétől távolabb is elvállal megbízásokat, emiatt pedig a munkavállalóinak csoportos szállítási, továbbá szállásköltsége is megjelenik, mint költségnövelő tényező. A szakképzett munkaerő hiánya a szakképzetlen munkaerő arányának növekedését okozta, így az általuk végzett munkafolyamatok állandó

felügyeletet és koordinációt igényelnek. Ezen indok miatt szükséges a mérnöki jelenlét, amely kihatással van az ügyvitel, a munkahelyi irányítás költségeinek emelkedésére.

A 2020. évre ajánlott, rezsióradíj összege 3696 Ft-ról 4165 Ft-ra emelkedett, amely 12,7%-os növekedést mutat.

Végső előterjesztői indokolás

a fogyasztó és vállalkozás közötti szerződés keretében eladott dolgokra vonatkozó szavatossági és jótállási igények intézésének eljárási szabályairól szóló 19/2014. (IV. 29.) NGM rendelet módosításáról szóló 18/2020. (VI. 12.) ITM rendelethez

A miniszteri rendelet (a továbbiakban: Rendelet) indokolása a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (3) bekezdése, illetve a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A fogyasztóvédelmi hatósághoz és a békéltető testületekhez érkező fogyasztói bejelentések, valamint tájékoztatást kérő levelek jelentős része a szavatosság, valamint a jótállás témakörét érinti, ezért indokolt volt az erre a területre vonatkozó miniszteri rendeleti szintű szabályozás megvizsgálása.

Az elmúlt három évben a fogyasztóvédelmi hatósághoz beérkező megkeresések átlagosan közel 40%-a a jótállás-szavatossági körbe esett. Figyelemmel arra, hogy éves szinten 30–33 ezer panasz érkezik a fogyasztóvédelmi hatósághoz, a jótállással-szavatossággal érintett ügyek évente körülbelül 10–15 ezer megkeresést tesznek ki.

A fogyasztóvédelmi hatóság ezen felül az ITM által meghatározott éves vizsgálati tervben évről évre célzottan ellenőrzi a szavatosság és jótállás szabályainak betartását az üzletekben. Az utóbbi három évben átlagosan az üzletek 40%-a volt jogsértő a jótállás-szavatosság szabályainak szempontjából. Átlagosan 1200 kereskedelmi üzletet és a kereskedők által működtetett ügyfélszolgálatokat vizsgálja évente a fogyasztóvédelmi hatóság próbavásárlásokkal, amely során a cél az, hogy megismerje a kereskedelemben a jótállási ügyek kezelésének gyakorlatát, és jogkövető magatartásra ösztönözze a vállalkozásokat. A rendszeres hatósági jelenléttel nemcsak a fogyasztókat védjük, hanem a tisztességes vállalkozásokat is.

A szavatosság, jótállás témakörén belül az ügyek 20%-a a 15 napos kijavítási/kicserélési kötelezettséggel volt kapcsolatos. A fogyasztóvédelmi hatóság gyakorlata tekintetében szélsőségesnek mondható eset, hogy a javításra átadott, meghibásodott terméket 75 napig kellett nélkülöznie a fogyasztónak. 2019-ben 1043 üzletből 394 üzlet, a vizsgált üzletek 38%-a minősült jogsértőnek.

A békéltető testületek 2019. évi statisztikai adatai alapján a 10 495 ügyből 3950 ügy, tehát az esetek 38%-a kapcsolódott a kötelező jótállás tárgyköréhez, és a korábbi évek adatai sem mutatnak nagy eltérést e tekintetben.

Egy 1000 fős reprezentatív mintán készített fogyasztóvédelmi felmérés alapján a szavatosság, jótállás tekintetében a fogyasztók tájékozottságának objektív mérésénél megállapítást nyert, hogy a válaszadók mindössze 29%-a volt tisztában a két fogalom jelentésével. A megkérdezettek közül a legtöbben a szavatossági és jótállási ügyintézkést jelölték meg a lehetséges válaszok közül, mint fejlesztésre szoruló fogyasztóvédelmi területet. A megkérdezettek több mint fele (53%) gondolta úgy, hogy ennek fejlesztése hatékonyabban védené a fogyasztók jogait.

A fenti előzményekre figyelemmel indokolt a kötelező jótállásra vonatkozó előírások felülvizsgálata. A módosítás célja erre a fontos jogintézményre vonatkozó előírások egyértelművé tétele a fogyasztók és a tisztességes jogkövető vállalkozások érdekében. A Rendelet kihirdetésével elérni kívánt cél a fogyasztói jogok megerősítése, a mindennapi életben a fogyasztók helyzetének a javítása, valamint kiszolgáltatottságának mérséklése.

A fenti előzményekre figyelemmel indokolt a szavatossági, jótállási igények érvényesítésére vonatkozó előírások felülvizsgálata. A módosítás célja erre a fontos jogintézményre vonatkozó előírások egyértelművé tétele a fogyasztók és a tisztességes jogkövető vállalkozások érdekében. A Rendelet kihirdetésével elérni kívánt közpolitikai cél a fogyasztói jogok megerősítése, a mindennapi életben a fogyasztók helyzetének a javítása, kiszolgáltatottságának mérséklése.

A Rendeletben a javítás vagy a csere 15 napon belüli elvégzésére törekednie kell a vállalkozásnak. A vállalkozások gyakran kifutnak a 15 napból, a fogyasztó kiszolgáltatott helyzetben van, hiszen a vállalkozás gyakran nyilatkozza, hogy törekszik akár a 45. napon is arra, hogy kijavítsa vagy kicserélje a terméket.

A Rendelet szerint a vállalkozás köteles tájékoztatni a fogyasztót, ha előreláthatóan 15 nap alatt nem kerül sor a javításra vagy a cserére. Ennek megtörténtét a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi. A tájékoztatás a fogyasztó előzetes hozzájárulása esetén elektronikus úton vagy a fogyasztó általi átvétel igazolására alkalmas más módon történik. A tájékoztatás alapján a fogyasztó számolhat a javítás vagy a csere várható időtartamával. A Rendeletben megfogalmazott, 15 napon túli javításra vonatkozó tájékoztatási kötelezettségen felül, a vállalkozás a 30 napon belüli javítási kötelezettség elmulasztása, valamint a csere, illetve a cseretermék adásának hiánya esetén – a fogyasztó eltérő rendelkezése hiányában – a vételár visszatérítésére köteles.

Ahhoz, hogy a vállalkozás az egyes tartós fogyasztási cikkekre vonatkozó kötelező jótállásról szóló 151/2003. (IX. 22.) Korm. rendelet, valamint az egyes javító-karbantartó szolgáltatásokra vonatkozó kötelező jótállásról szóló 249/2004. (VIII. 27.) Korm. rendelet módosításáról szóló Korm. rendeletben és a Rendeletben meghatározottak szerinti szigorú tájékoztatási kötelezettségnek eleget tudjon tenni, a javítószolgáltatástól információra van szüksége a termék kijavításáról, illetve a kijavítás idejéről. A gyakorlatban a vállalkozás és a javítószolgálat közötti kommunikációra számos esetben nem kerül sor. Ezért szükség van arra, hogy a fogyasztóvédelmi hatóság hatáskörrel rendelkezzen a szerviz és a vállalkozás közötti tájékoztatás tekintetében. A módosítás alapján a fogyasztóvédelmi hatóság ellenőrzi az alábbi tájékoztatási kötelezettség megvalósulását: ha a fogyasztó kijavítás iránti jótállási igényét közvetlenül a jótállási jegyen feltüntetett javítószolgáltatónál kívánja érvényesíteni, a javítószolgálat köteles a vállalkozást haladéktalanul értesíteni a jótállási igény bejelentéséről.

A módosítás értelmében a javítószolgálat köteles igazolható módon a vállalkozást értesíteni a termék kijavítását követő öt munkanapon belül a javítás elvégzéséről.

Emellett a javítószolgálat köteles igazolható módon a vállalkozást értesíteni a megállapítást követő öt munkanapon belül:

- ha a termék első alkalommal történő javítása esetén megállapítást nyer, hogy az nem javítható;
- ha a termék javítása előreláthatóan tizenöt napnál hosszabb időt vesz igénybe, a javítás várható idejéről;
- ha a termék javítása nem lehetséges harminc nap alatt.

A Rendelet tartalmazza továbbá a fogyasztó szavatossági és jótállási igényének megítéléséhez szükséges szakvélemény kötelező tartalmi elemeit (pl. megrendelő neve, üzlet neve, vizsgálat tárgya, fogyasztó kifogása, vizsgálat módszere, vizsgálat megállapításai). A szavatossági és jótállási igények kapcsán a jogalkotói szándék alapján a jövőben sem lenne kötelező minden esetben a szakvélemény beszerzése az igény megítélése kapcsán pl. az egyszerű megítélésű ügyekben.

A szakvélemény kötelező tartalmi elemeinek a rögzítésével elejét lehet venni a sablonos, ugyanazon sémára épülő „szakvéleményeknek”. Ha igazságügyi szakértő járna el a fogyasztó szavatossági és jótállási igényének megítélése kapcsán, a szakvéleményre továbbra is az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény 47. § (4) bekezdése szerinti tartalmi követelmények vonatkoznak.

Emellett egy szövegcsere módosítást is tartalmaz a Rendelet. A megfelelő felkészülési idő biztosítása érdekében a módosítás 2021. január 1-jén lép hatályba; rendelkezéseit a hatálybalépését követően kötött fogyasztói szerződésekre kell alkalmazni.

Az Indokolások Tárát az Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A szerkesztésért felelős: dr. Salgó László Péter.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 4.

Az Indokolások Tára hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://www.magyarokzlony.hu> honlapon érhető el.